

INTERVENCIÓ DE MIQUEL ICETA EN EL DEBAT SOBRE EL NOU MODEL DE FINANÇAMENT

Parlament de Catalunya, 24.07.09 (versió sense corregir)

Sr. President, senyores i senyors Diputats,

Molt Honorable Sr. President de la Generalitat,

La seva intervenció en el Debat ens ha proporcionat encara més motius per confirmar la posició del Grup parlamentari Socialistes-Ciutadans pel canvi, de donar suport al resultat de la negociació que ha portat al nou sistema de finançament sobre el que discutim avui.

Vàrem encertar l'any 2003 en impulsar l'alternança a Catalunya, amb la constitució del Govern catalanista i d'esquerres presidit per Pasqual Maragall, que va ser decisiu en l'aprovació del nou Estatut.

I vàrem encertar novament l'any 2006 en impulsar el nou Govern d'Entesa, presidit per vostè, que ha estat decisiu en el desenvolupament del Títol VI de l'Estatut i en la negociació de l'aplicació de la Disposició addicional 3ª que compromet el nivell d'inversió pública de l'Estat a Catalunya al llarg de set anys.

La seva determinació com a President, la tenacitat del Conseller d'Economia com a principal responsable de la negociació, la fermesa i l'ambició dels tres partits que donen suport al Govern de Catalunya, han permès assolir els objectius que ens havíem fixat.

Disposarem d'un nou finançament, d'acord amb el que estableix l'Estatut, un nou model que acaba amb la injustícia del sistema vigent acordat l'any 2001 i que proporcionarà a la Generalitat uns importants ingressos addicionals. N'estem molt satisfets.

He de dir-li, Molt Honorable President, que ni compartim ni acabem d'entendre la posició política del principal partit de l'oposició. No entenem que el principal partit de l'oposició s'entesti a dir que l'Estatut no es compleix. Perquè no és veritat.

Han arribat a dir que no calia l'Estatut per arribar a un acord com el que avui discutim. I, si això fos cert, seria encara més incomprendible com van acceptar l'any 2001 un finançament tan minso i tan injust per a Catalunya.

¿Si sense Estatut es podia arribar fins aquí, com és que no ho van aconseguir llavors?

¿Com és que no van blindar una part dels nostres ingressos tributaris?

¿Com van acceptar que el superior esforç fiscal dels catalans no es traduís en cap guany per Catalunya?

¿Per què contribuint amb més recursos per càpita que la mitjana acabàvem rebent uns ingressos per càpita per sota de la mitjana?

¿No hi van pensar, o és que no tenien un Estatut que els permetís reclamar-ho? Crec que els aniria millor dir que no tenien l'Estatut apropiat.

El cert és que devien estar molt convençuts de la bondat de l'acord del 2001, qualificat llavors d'històric i definitiu a bombo i plateret, perquè ni tant sols es van prendre la molèstia d'incorporar-hi mecanismes d'actualització i revisió. Era tant bo que no calia...

Crec que faria bé el principal partit de l'oposició en revisar els seus arguments perquè els que està utilitzant no fan sinó empètir encara més el resultat de la negociació realitzada l'any 2001. I, francament, no els convé.

Certament també farien bé de revisar la seva convicció profunda a partir de la qual només es pot servir Catalunya des de les posicions del nacionalisme conservador.

Les coses no són bones o dolentes pel país en funció de quina sigui la posició de CiU, ni tampoc en funció de qui estigui al Govern. Això s'ha acabat. L'alternança va posar de relleu que el país podia ser interpretat des de diverses veus, i que els seus interessos podien ser servits des de diversos punts de vista.

Ha acabat el temps del monopoli dels sentiments i de l'apropiació indeguda de la pàtria.

Molts poden estimar-la tant com nosaltres, però ningú no pot dir que l'estima més que nosaltres.

Com amb l'Estatut. Molts poden defensar-lo tant com nosaltres, però ningú no pot dir que el defensa més que nosaltres.

I parlant d'això parlo de respecte. I aprofito per demanar respecte pels representants de la societat civil. És inacceptable que quan representants de la patronal, dels sindicats o d'institucions econòmiques del país donen la seva opinió i aquesta no coincideix amb la de CiU,

se'ls digui que parlen a dictat del Govern. Els demano una mica de respecte i també una mica d'humilitat. Crec que els convé.

Molts haguéssim entès que el principal partit de l'oposició estigués dient que el resultat de la negociació és insuficient. Que ells ho haguessin fet millor. Això hagués estat comprensible. No dic cert, dic comprensible.

El que és incomprendible és que el principal partit de l'oposició vulgui negar el caràcter estatutari de l'acord quedant així fora, per primera vegada en la història, d'un nou salt endavant del nostre autogovern.

Podrien haver dit fins i tot que intentarien millorar l'acord si tornen al Govern, però no calia que, per intentar negar tot mèrit al Govern que vostè presideix, arribessin a posar en dubte la legalitat de l'acord que avui es sotmet a discussió en aquesta cambra.

Resulta xocant el contrast entre el que diu el principal partit de l'oposició a Catalunya i el que diu el principal partit de l'oposició a Espanya, partits que són precisament responsables del model de finançament que serà feliçment substituït per l'acord que el Molt Honorable President de la Generalitat ens ha presentat.

Mentre el PP diu que tot és culpa de l'Estatut, CiU afirma que l'Estatut no es compleix.

Mentre el PP diu que hem fet ballar a tota Espanya a ritme de sardana, CiU diu que el PSC s'ha plegat al PSOE.

Mentre el PP acusa Zapatero d'haver-se sotmès al xantatge d'Esquerra Republicana, CiU acusa Esquerra d'haver-se venut al PSOE.

Escoltin Javier Arenas: "Nada de lo que está sucediendo habría pasado sin el Estatuto de Cataluña".

Escoltin Cristóbal Montoro: "Este modelo responde a un chantaje político, el de ERC, para mantener el tripartito de Cataluña".

Escoltin el President de la Xunta de Galícia Alberto Núñez-Feijóo: "El modelo responde a la necesidad de que el Gobierno de Cataluña mantenga el tripartito y a que el PSOE necesita el apoyo de los 25 escaños del PSC y de los tres de ERC en el Parlamento".

Escotin Gerardo Camps, conseller d'Economia de la Generalitat valenciana: "Simplemente hemos venido a hacer un papelón porque el modelo ha sido pactado de forma bilateral".

¿En què quedem?

CiU i PP no només es van posar d'acord per votar les dues investidures de José María Aznar i el sistema de finançament del 2001, sinó que semblen haver-se posat d'acord també per criticar el nou model, des de posicions oposades, sí, però amb l'objectiu comú de desgastar els governs de Catalunya i Espanya.

La crítica d'il·legalitat és particularment nociva. Si les lleis no es compleixen i si les institucions no fan complir les lleis, ¿on queda l'Estat de dret?

És cert que aquest acord hagués hagut d'arribar l'any passat, abans del 9 d'agost. Però també és cert que si hagués arribat l'any passat hagués entrat en vigor l'1 de gener de 2009. I que l'acord que avui discutim també serà efectiu amb data 1 de gener de 2009.

¿Què exigia l'Estatut en matèria de finançament?

Sobretot una cosa fonamental, que una part de l'esforç fiscal que fem els catalans es quedés a Catalunya.

Per primer cop a la història, i des del primer moment, Catalunya es podrà beneficiar, en forma de millors serveis públics, d'un part dels impostos que els catalans paguem. Repeteixo, per primera vegada a la història, i des del primer dia.

I perquè això sigui possible ha calgut revisar radicalment els mecanismes d'anivellament, per tal d'acabar amb la injustícia que es produïa amb el sistema vigent: els que aportàvem per sobre de la mitjana no rebíem, com succeeix a tots els països del món, per sobre de la mitjana.

I això és precisament el que s'ha aconseguit.

També hem aconseguit reduir el desequilibri vertical del sistema.

Mentre els ingressos fiscals de l'Estat creixien més que els de les Comunitats Autònomes, les despeses dels governs autonòmics, responsables de serveis tan essencials com la sanitat o l'educació, augmentaven molt més que les de l'Estat. Aquesta situació es traduïa en una evident insuficiència financera de les autonomies. Ara, hem reequilibrat la balança.

Per això hem acordat que l'Estat faci una important injecció econòmica de recursos. Més d'11.000 milions d'euros per al conjunt de Comunitats Autònomes.

Un dels altres arguments que es fa servir des de l'oposició és també ben curiós. És l'argument segons el qual ara hauríem acceptat un acord que havíem rebutjat el gener. Cosa que no és certa i és ben fàcil d'explicar.

El gener el grau d'anivellament del que es parlava era del 80% i en l'acord que estem discutint és del 75%. Més equitatiu, i suficient per garantir que tots els governs autonòmics disposin del mateix volum de recursos per habitant per atendre els serveis bàsics de l'Estat del benestar, tal com estableix l'Estatut.

Per primer cop, la solidaritat no perjudicarà aquells que més la practiquen. I es canalitzarà a través de mecanismes més transparents que permetran visualitzar el flux de recursos entre els diferents territoris i acabar, de passada, amb alguns prejudicis interessats que res tenen a veure amb la realitat.

El gener l'Estat estava disposat a afegir 8.000 milions d'euros més al sistema, mentre ara la seva aportació serà superior als 11.000 milions d'euros.

El gener el model no preveia la millora del finançament de competències específiques de Catalunya com els mossos d'esquadra o les institucions penitenciàries. Ara, en canvi, els recursos destinats a aquests serveis milloraran en 583 milions d'euros.

I, finalment, la garantia que Catalunya se situaria, per primer cop a la història i des del primer dia, per sobre de la mitjana, el gener això senzillament no es contemplava. Només cal fer un cop d'ull als papers.

Ens trobem, doncs, davant d'un nou model que es deriva directament de les exigències estatutàries.

Un model que és alhora solidari i equitatiu. És just. És federal.

Produeix uns resultats molt semblants en termes d'anivellament als que s'obtenen a la República Federal Alemanya. Recordin que dèiem que era una de les nostres referències bàsiques.

L'acord assolit contribueix a reduir el nostre dèficit fiscal i redueix també les diferències existents entre les Comunitats de règim comú i les de règim foral. Reducció del dèficit fiscal en

gairebé dos punts. Per cert, amb l'anterior model s'havia aconseguit reduir-lo en... dues dècimes!

Deia que no s'havia complert amb el termini del 9 d'agost de 2008. I, en efecte, no es va complir el termini perquè el Govern de Catalunya va dir no. Com va dir no també el desembre de 2008 i el gener de 2009. Perquè el Govern de Catalunya no estava disposat en cap cas a acceptar un model de finançament que no respectés escrupolosament l'Estatut. I el Govern es va plantar, sí. Gairebé un any. Més que mai.

I això va causar una important tensió entre els socialistes catalans i el conjunt dels socialistes espanyols, sí. Però no vam fer caure el Govern d'Espanya. Vam tibar de la corda però el nostre objectiu no era trencar-la, era obtenir el millor resultat. Tal com hem fet. Alguns en canvi creien que l'objectiu era fer caure el govern del PSOE. Nosaltres no.

Sabem el que suposaria un Govern del PP. Ja han dit que ells canviarien el model acordat, que l'Estat no hi hauria d'haver posat tants diners, i que no s'haguessin hagut d'acceptar les exigències catalanes. Els replem a que diguin quant de menys hauríem de rebre. I aprofito per rebutjar des d'aquí la campanya indigna que pretén enfrontar unes Comunitats contra altres, i que busca excitar els prejudicis anticatalans.

Escoltin Antonio Beteta, conseller d'Economia de la Comunitat de Madrid: "Para conseguir que un catalán valga lo que dos madrileños ha habido que torturar mucho las cifras".

Escoltin Javier Arenas: "Es una bofetada al millón de parados en Andalucía".

També resulta curiós sentir responsables del PP de Catalunya dient que Catalunya rebrà menys del que necessita, quan el PP de la resta d'Espanya crida a cor que vols que Catalunya està rebent massa. Caldria que s'ho fessin mirar.

La tenacitat i fermesa del President i del Govern ha estat en tot moment acompanyada per l'ambició dels tres partits que li donen suport, el concurs dels quals ha estat decisiu particularment en la fase final de la negociació.

Ens hagués agradat comptar també amb el suport del principal partit de l'oposició, protagonista del procés estatutari. Això ens hagués donat més força. Però no ha estat possible; el partidisme i el tacticisme es van imposar precisament en la fase més delicada del procés, en aquests darrers mesos. I ho lamentem.

És trist que abans de conèixer l'acord ja hi hagués pressa per desqualificar-lo. Massa prejudicis, massa tacticisme, massa partidisme.

També lamentem que el principal partit de l'oposició hagi dedicat més esforços a criticar el Govern català que en denunciar la posició dels que s'oposen a aquest model per considerar-lo excessivament favorable a Catalunya.

En una força amb vocació de govern ha mancat la ponderació necessària, el sentit de país.

No voldria allargar-me en excés parlant de xifres. Però potser val la pena recordar algunes. Per exemple, el guany que representa el nou model en el primer any, 2.151 milions d'euros. Amb el nou model guanyarem en un any el que vàrem trigar sis anys a guanyar amb el model vigent.

I no fem jocs de mans. Parlem de guanys, és a dir, descomptem l'increment que s'hagués produït encara que no hagués canviat el model.

Guanys el 2012, entre 3.687 i 4.028 milions d'euros. És una forquilla raonable en funció de l'evolució dels ingressos tributaris. És una forquilla, sí, però això no significa, com alguns volen fer creure, que no hi hagi res segur, que tot depengui de l'evolució de la situació econòmica o de la benevolència de l'Estat. Catalunya rebrà, l'any 2012, 3.687 milions d'euros addicionals. Insisteixo. Aquesta quantia es desprèn directament de l'acord, forma part del contracte que hem signat amb l'Estat i està assegurada.

I que no s'intenti confondre a ningú: el fet que la projecció de guanys del nou sistema s'estengui fins al 2012 no implica que l'Estatut no es compleix fins al final del període, perquè l'Estatut es compleix des del primer dia, perquè situa Catalunya per sobre de la mitjana des del primer dia.

Si en un índex de base 100, ara ens trobem a 94, amb dades del 2007, arribarem a 102.6 el 2009, a 103.4 el 2010, a 104.2 el 2011 i a 105.6 el 2012. Ja el primer any de vigència del sistema guanyarem més de 8 punts en posició relativa. Ens situa des del primer moment per sobre de la mitjana, és a dir, per sobre de 100. Allò que mai s'havia aconseguit. I això és el que exigia l'Estatut. Un sistema solidari, sí, però just també amb els que practiquem la solidaritat.

Hi ha d'altres elements del nou model que val la pena subratllar. Un és la seva voluntat d'estabilitat. Cada any es revisaran les variables bàsiques, com la població o la capacitat fiscal, i cada cinc s'ajustaran els paràmetres estructurals del sistema. No podrà tornar a passar que més d'un milió dues-centes mil persones hagin quedat fora del sistema a causa de la pretensió

de "definitiu" que tenia el model acordat el 2001, calculat sobre la població del 1999 i sense possibilitats d'actualitzar-la.

També cal subratllar elements de lleialtat institucional. Com el rescabament de la supressió de l'impost del patrimoni o la impossibilitat que els regals fiscals d'unes Comunitats siguin compensats per l'esforç fiscal d'altres.

L'acord, a més, també fa un pas endavant a l'hora de fer més responsables les Comunitats autònomes davant dels seus ciutadans. La Generalitat podrà decidir sobre els elements essencials dels seus impostos i dissenyar, així, una política fiscal pròpia que s'adapti a les necessitats de les nostres empreses i de la nostra gent.

Finalment, senyor president, senyores i senyors diputats, aquest és un acord que posa el futur a les nostres mans. Els ingressos de la Generalitat provindran gairebé íntegrament dels impostos que paguem els ciutadans de Catalunya. Un 25% dels tributs recaptats a casa nostra repercutirà directament en més i millors serveis per als nostres ciutadans. Dit d'una altra manera: el nou model ens incentiva a créixer. El nou model ens fa dependre, com mai, de la nostra capacitat per espavilar-nos, per esforçar-nos, per donar el millor de nosaltres mateixos.

De tot això ens en felicitem. I felicitem al Govern que ho ha fet possible, als partits que li han donat suport, al Govern d'Espanya que ho ha acceptat i a les Comunitats Autònomes que han estat finalment al nostre costat per capgirar una situació injusta, fruit del pacte entre CiU i PP de l'any 2001.

Finalment hem pogut aixecar la feixuga hipoteca del 2001. Això sí que era tenir el país hipotecat. Hipotecat per un model injust, que no preveia mecanismes d'actualització i revisió. Hipotecats per uns guanys molt inferiors als previstos. Hipotecats és dir poc. Teníem les mans lligades a l'esquena i no podíem aprofitar la nostra superior empenta econòmica. Sentir a segons qui parlar d'hipoteques em sembla un clamorós sarcasme.

El Govern ha demostrat que sabia dir no quan calia. I també ha demostrat el coratge de dir sí. Sí, no només perquè el model acordat és molt millor a l'acordat l'any 2001, aquell qualificat d'històric i definitiu per vostès. Sí, perquè per primera vegada es blinden part dels ingressos tributaris que paguem els catalans. Sí, perquè per primera vegada els que més paguen no seran els que menys rebin. Sí, perquè hem capgirat la lògica d'un model injust a partir dels sistemes federals que ens inspiren.

Molt Honorable Sr. President, sí. Té el nostre suport per haver arribat a aquest acord. Ha fet honor a les seves responsabilitats. I el seu Govern ha fet un gran servei al país. La majoria parlamentària així li reconeix.

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors Diputats.